

# DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ES HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PART HIVATALOS KÖZLÖNYE.

**ELŐFIZETÉSI ARAK:**

Melyben: Félévre 6 kor. Negyedévre 3 kor. — hll.  
Vidéken: Félévre 9 kor. Negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő:

Dr. Varga Lajos

Felelős szerkesztő:

Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Csapó-utca 10. Telefon 412.

Április elsején új előfizetést nyitottunk a Debreczenre. Kérjük azokat a t. előfizetőinket, akiknek előfizetése március havában lejárt, hogy az előfizetés megújításáról gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében akadály történjen. Egyben kérjük a lakóhelyváltoztatások szives bejelentését.

## Barázdák.

Egy esztendeje éppen, hogy a Debrecen dr. Varga Lajos fő és Békásy Jenő felelős szerkesztésében jelenik meg. Mily csend volt még egy év előtt és mennyire súlyosak a viszonyok ma. Egy év előtt még diadalmában uszott az egész ország. Az ellenzéki pártok többségre jutása, a nemzet itélete lelkesedéssel töltötte el a honfi kebleket. Kétkedés és remény, börtön és szenvedés váltották fel egymást ez év alatt. A legválságosabb időben vették át lapunk vezetői a szerkesztés súlyos munkáját. Nem ujságot, hanem történelmet irtak.

Szomorú sorsa van az ujságíróknak! És különösen nehéz a helyzete a vidéki ujságíróknak. A politikai forrongások magával sodorják, tollal, karddal és egyéni tehetőségével áll a nemzeti ügy védelmére. S mi a hála, mi a köszönet érte? Semmi. A hatalom börtönbe zárhatja, az emberek pedig azt mondják:

— Bolond! Ugy kell neki, mért viszi a bőrét vásárra.

Emberek kapaszkodnak a magasba az ujságíró hátán és amikor fent vannak el-lőkik maguktól, épügy miként a trobadur, ellöki a kötélhágcsót, melyen át szerelése ablakáig jutott. Mi tudjuk, hogy az emberek hálátlanok. Ahelyett, hogy jutalmaznának, hátat fordítanak. De él bennünk a kötelesség-tudás, a hazaszeretet és hálátalan pályánk iránti végtelen megbecsülése.

Az iparpártolás hatalmas méretei mutatják, hogy a nemzet a legfelsőbb jóvá-hagyás nélkül is meg tudja csinálni az ön-álló vámtérületet. A vámsorompókat felállít-hatja minden magyar család. Fel is kell állítania. Ez most hazafias kötelesség. Még akkor is a magyar ipart kell támogatnunk, ha az drágább

Ez a kötelessége most különösen az erkölcsi testületeknek, amelyeknek jó példá-val kell előljárni.

Az osztrák gyárak úgy akarnak kifogni rajtunk, hogy fióktelepeket állítanak fel Magyarországon, amelyek azonban szükségleteiket az osztrák főtelepről szerzik be és magyar cégér alatt becsémpézik az osztrák gyártmányokat.

Fokozott óvatosságra és éberségre van szükség, hogy ez a csempészet megszűnjön,

mert akkor az osztrák gyárosok a markukba nevetnek, ha sikerül ily módon becsapni a jóhiszemű, magyar közönséget.

Az alkotmányválság tanulságait javára fordíthatja a magyar nemzet. Elvégre is itt az ideje, hogy a hagyományos nemtörődöm-ségnek végét szakítsuk.

Most már látja a nemzet, hogy az osztrák barátsággal semmire se jut, mert mihelyt erőre kap a derék sógor, a hagyományos politikáját folytatja ellenünk és el-lenünk és elnyomásunkra törekszik.

Nem azért kaptuk 1867 ben sem alkotmányt, mert 1866-ban a poroszok elver-ték az osztrák armádiát, hanem azért, mert a nemzet ellenállása folytán kiapadtak az osztrák sógor anyagi erőforrásai.

Most is így lesz. Mihelyt az osztrák gyárak sorra buknak és beköszönt a „nyomor és szenvedés” Bécsben is, visz-sza kínálják majd az alkotmányt, de ak-kor mi csak igazi alkotmányt fogadunk el teljes gazdasági és politikai függetlenséggel.

**Mire való a Védőtábla? Megvédi a ke-reskedőt a vevőközönség ok nélküli zak-latásaitól, a kereskedő kereskedői be-csületeséért jót áll, de megvédi egyuttal a közönséget is a kereskedő rosszhi-szemű megtévesztésétől.**

## A nagy Bartáné.

Irtá: Göndör Ferenc.

Egész Bácskában nincs több olyan dra-bális, erős asszony, mint a nagy Bartáné. Hatalmas, nagy, erős teste van. Olyan vál-lay vannak, hogy no. A csipő duzzadó erő-ről tanuskodnak. Formái nehézkések, vasko-sak, hatalmas méretűek. A tulerős, tagba-szakadt testnek méltó folytatása a fej. A nagy, büszke, szép fej. Óriási erő ül meg a széles, gömbölyű arcot.

Az egész asszonyról lesugárzik az egészség. Az erő... Az öntudatos erő. Mert a nagy Bartáné tudta, hogy ő erős. Hogy bámulatosan erős. Tudta ezt és büszke volt rá. Büszke volt a nagy erejére.

Bizonyos kéjes szerelmmel nézett vég-ig a merészen formás testén. Szerette a testét. Szerelmes volt a nagy erejébe. Szerelmes volt önmagába. Bámulója volt ön-magának. Önjerejénél csak az erejének a szerelme volt nagyobb.

Amikor szeretetteljes büszkeséggel végig-nézett a testét, egész rejtelmes örültségével elfogta az önimádás bizarrul izgató érzése.

A nagy Bartánénak Barta Károly a

második férje. Az első Pöske Kis Tamás volt. Szőke, mosolygós képű ember volt. Középs termetű, jó egészséggű. Négy és fél esztendeig éltek együtt Pöske Kis Tamás meghalt. Hogy mi baja volt, csak az isten tudja, de egész Jankovác suttozta. Olyasmit beszéltek, mintha az asszonya szivta volna ki belőle az egészséget, az erőt, az életet.

Kis Tamásné két esztendeig volt öz-vegy. Özvegyeége éveiből egy furcsa esetet sokat emlegetnek. Az embere elhalta után úgy egy esztendő és másfél hónap elmúlása után fölkereste a házában a falu harminekét esztendő, szálás, szép bírāja. Valami olyat mondhatott, vagy tehetett, ami özvegy Kis Tamásnének nem tetszhetett. Így kell lenni, mert az özvegy asszony úgy rugta föl a to-lakodó bírót, hogy ötvenhét napba került, amíg a bíró a rugást kiheverve. Jankovácson sokat nevettek a bíró kalandján. De nem is próbált senki a szép, nagy özvegyasszonyhoz közeledni. Nem is lett volna ajánlatos senki ember fiának.

Mig aztán a kis özvegy tömzst Barta Kari látogatott el a szép özvegyasszonyhoz. Be tisztes szándékkal. Megkérte a kezét. A nagy asszony mosolyogva kérdezte meg a negyvenöt esztendő barna embertől:

— Osztt ugyan mi szándéka van ve-lem, mi?... .

De azért a felesége lett Bartának.

Barta Károly veszedelmes ember híre-ben állott. Hat esztendeje, hogy özvegy. Az első feleségétől egy husz esztendő fia és egy tizenöt esztendő leánya volt. Amikor a huszöt éves nagy asszonyt a házhoz hozta, kevés volt mit a tejbe aprítani.

Mert Barta Károly szerette az italt. Ivott. Elitta a földjét; néhány kapa szőlője is agráres volt. Csak a zsindeyes háza volt még egészen az övé.

Az új asszony hozzáértő kezekkel fo-gott hozzá a gazdság visszaszerzéséhez. Gazdálkodott. Nagyon jól gazdálkodott. A jó konyhájú háziasszony, az erős, munkája termelt paraszt asszony összeölekezett benne az üzleti szellemmel. Nemcsak a mezei mu-kához értett, de kereskedett is, akár egy zsidó...

Két és fél esztendő felforgása alatt visz-szakerült a föld. a szőlő is kifizette az agrárt és még egynehány kapával meg is nőtt. Egynehány száz forint is volt. Az em-ber is lassanként megszeliődött. Az ital sem tesz benne kárt. Az italtól is az asszony ka-patta le.

**Bächer Rudolf**

kir. szab. ekogvár.

**Melichár Ferenc**

kir. szab. vetőgépgyár.

Főraktára Plac-utca 26 sz. a. Ráhrer Sándornál.

Ajánlja világhírű párossoru „UNICUM-DRILL” vetőgépeit szabadalmazott kikötő készülék (lánc helyet) valódi ame-rikai „Planet” kapáló ekéit és Saek rendszerű egytetemes acél-ekéit eltörhetetlen acélfejekkel.

185-10-4.

## Romok felett.

Irta: Bakonyi Samu.

Március elmúlt és a szabadság hajnalának emléknapiját sötét alkony borította el. Az alkonyra most már sűrű éjszaka következik, melyre nem tudjuk, mikor derül a virradat. Amit a hűségére támaszkodó nemzet a ku-uc nóta keserű tanácsa ellenére törhetetlen bizodalomban lehetetlennek hitt, mégis megtörténik. Közeledik a végzetes elhatározás napja és a szabad országok önsorsuk fölött rendelkező boldog népei néhány nap múlva talán a legrégebb alkotmány temetését szemlélhetik.

Milyen érzés fogja majd el a világ művelt, gazdag és független nemzeteit, ha távoli tekintetük e megásott sirra esik? Talán lesz részünk a rokonszenves sajnálkozás megnyilatkozásában, de Európa esze mégis télen bámészkodásra szorítja majd az itt-ott felhangzó méltatlankodást. Biztosra vehetjük, hogy a „legalkotmányosabb“ elbánást minden nagyobb felindulás nélkül fogja a külföld felfogása elintézni. „A Közép-Duna partjain erős nagyhatalomra van az európai egyensulynak szüksége.“ Így hangzik az a divatos nemzetközi szentencia, amelynek babonája miatt nemzeti jogainkért vívott küzdelmeink közepette máskor is, most is teljesen magunkra maradtunk.

Mi pedig, küzdő magyarok, úgy tartjuk, hogy a magunk erejére legelső sorban magunknak volna szükségünk. Az ellenséges hatalommal évszázadok óta folyó harcainkban sohasem volt és most sincs más célunk, mint az, hogy a nemzeti önállóság erejét megóvjuk vagy visszavivjük. Európa népei azonban sokszor tapasztalhatták, hogy Magyarország szabadsága volt az a védő-pajzs, amely az ellenük intézett pusztító támadásokat felfogta. De mondják meg és mutassák meg a nagy világ történettudósai, hol és mit védett meg valaha Ausztria? És ha nem tudnak rá példát, vizsgálják meg egyszer

Ugy volt, hogy Barta Károly kutyául berugott a kocsmába. Ilyenkor aztán ütött, vert, tört, zuzott. Most is nagy kalamajkát csinált. Nem bírtak vele. A csendőrök sem bírták megfékezni. A kocsmáros elízen az asszonyáért.

A nagy Bartáné dühösen szaladt a „Morgó“ ba. Ahogy beért, ellökődte utjából a csendőrt. Megragadta az urát egy kézzel a mellénél, a másikkal pedig két hatalmas pofon mért a borvirágos arcára. Azután ölébe kapta a dühöngő embert és úgy vitte haza. Otthon jól elagyabugyálta. Barta Kari sosem ivott többet.

Igy csinált a nagy Bartáné a veszedelmes, részeges Bartából csendes, józan embert. A családi béke is teljes lett volna ha a nagy fiu nem okvetlenkedik. De az nem nyugodott. Mindig szította a családi háborúságot. Haragudott a mostohájára. Legényönerzetét sértette, hogy az asszony viseli náluk a nadrágot. Ebbe nem akart bele nyugodni. Így örökös veszekedés volt a családban.

A fiu még azt is beszélt, hogy az apja asszonya nem tisztességes. Hogy csalja az urát. Járnak hozzá. Persze, szemtől szembe nem merete ezt mondani, de Bartáné azért meghallotta. Nem szólt semmit. Várt.

Ragyogó nyári nap. A levegő csupa verőfényes csillogás. A nap aranyos fényrel hinti tele a szobát. A szelid, aranyos sugarak végigcsókolnak egy kis barna arcot.

végre elfogulatlanul: a sorsnak sirlamas végzésévet összekötött két ország közül melyikben van az az erő, amely „a Közép-Duna partjain szükséges nagyhatalom“ fennállását lehetővé teszi?

Nézzék hát csak végig a szóra-kozó színházi közönség közömbösségével a nagy dráma lefolyását. Fogadják hidegvérrel, mint terítik le az üldözött magyar alkotmányt és várják be minden izgalom nélkül, hogy Magyarország leigázásával mi hasznát veszik majd a veszedelem komor napjaiban az „erős“ Ausztriának. Aki azt hiszi, hogy itt nagyhatalomnak kell fennállani, annak kötelessége volna fontolóra venni, hogy a jogaiban kifosztott, gazdasági érdekeiben kizsákmányolt nemzeti becsületében megalázott Magyarország e nagyhatalom fentartására szükséges erőt nem szolgáltatathatja, holott egészséges itélőképességgel senki sem vitathatja, hogy a nagyhatalmi állásnak egyedül szilárd alapja csak ez a meg nem értett, gyakran támadott és többnyire ócsárolt magyar nemzet lehet.

A történelmi drámának most új felvonása következik. Még nem régen általános volt az a felfogás, hogy az országgyűlés törvényes időben való egybehívásának elmulasztása azért is lehetetlen, mert a külföld szemében, amely a mi belső bonyodalmaink részletei iránt nem bir megfelelő fogékonysággal a leplezetlen és teljes önkényuralom felismerésére fog vezetni. Ettől a felismeréstől már csak egynehány nap választja el a figyelő világot. De ki ringathatja már magát csalódásban az iránt, hogy ha a külföld nemzetei felismerik is a bekövetkezendő események valódi jelentőségét, ennek a hatalom további elhatározásaira nem lesz többé semmi befolyása?

Nincs is ott immár semmi igaz érvnek semmi ereje. A romlás útján egyhamar nem lesz megállás. Ahol ilyen gondolat tetté érlelődhetik, ott a törvényesség szerint itélők felfogása nem birhat már semmi súlylyal. Így akarom,

Bartánónak fia született. Csunya, fekete, kis fiu. A most is erős nagy asszony behívatta az urát, meg a fiát.

Főlült az ágyban. Kissé hálvány, erős arcára a ferdén szűrődő napsugár különböző színárnyalatokat öntött. Aranyos fényben tündökölt minden. A levegő is.

Az asszony ajka körül keserű mosoly jelent meg, az arca vonaglott. Egy hirtelen mozdulattal fölkapta a három napos kis fiut s magasra tartván dühötől reszkető hangon szólt a nagy fiura nézve:

— No, látod te kölyök. Hogy az apád ez a csodabogár, ez a maskura. Na, most már látod. Ippen olyan eiganý, törpe, csunya. Egészen az övé. Egy csepp sincs benne énbőlőlem. Látod, így kell egy embernek ki nézni. Nem így. Ez egy kis csuda. No, pocsekul bebizonyult, hogy tisztességes asszony vagyok. No, te komisz fattyu, hiszed most már...? Pocsik egy mesterség az...

A gyermek sirni kezdett. Az asszony odadobta a kis fiut a restelkedő Barta Károlynak. Az gyöngéden megcsókolta a síró gyermeket.

Az asszony rákiáltott:  
— Csak szopd azt a csuf jószágot, úgy is a tiéd. Csak szopd. De aztán szoptasd is, mert én meg nem szoptatom az istennek se!  
Miközben lehanyatlott a váukosára, az aranyos napsugarak mohón futottak le az arcáról a koblére...

így parancsolom. Ez az indok és ez lesz ezentul a törvény. Minek ehhez bármi magyarázat? Anélkül is meg fogja mindenki érteni. A készülő manifesztumban mindazonáltal természetesen benne lesz, hogy az alkotmány felfüggesztését az alkotmányos rend helyreállítása követeli. A logika ezen mesterművén senki sem fog csodálkozni. Hiszen az az alkotmányos rend, amelyet így akarnak helyreállítani, sohasem is volt egyéb, mint az uralkodó korlátlan hatalmának tetszetős ruházata.

A fényes diszöltözetet most durva köntös fogja felváltani, amely a mi nyomoruságunkat nem fogja dus reménységünk, hogy a külföld megismeri az igazságot. Mert ettől várni bármi jó fordulatot, hiu ábrándozás. Nekünk magunknak kell végre megtanulni, hogy intézményeinket, egész alkotmányunkat akként kell átalakítanunk, hogy az ne az abszolutizmus takarója, hanem a nemzeti akarat valóságos uralmának bevehetetlen vára legyen.

... Most minden romokban hever. De a romokon is új élet keletkezik és az ujjaépítés ideje majd csak elérkezik.

**Magyarok! Nem marja-e lelketeket a könyörtelen lelkiismeret, mikor hírt veszitek azoknak a nagyszerű tetteknek, melyek fényes bizonyosságai idegenbe taszított honfitársaink határtalan hazaszeretetének.**

## magyar nőkhöz!

Irta: Bittó Dénes.

Szomorú időket élünk. A fátyol, melyet oly szívesen s talán mohóbban, mintsem szabad lett vón, borítottuk a multra, szerte foszlott. Az illúzió elillant, hanem a múlt — az visszatért.

Amerre nézünk, életre kelni látjuk az 50-es évek eseményeit. Dajkamesébe illő rémképeknek véltük őket régóta. Hogy a szabad szó és vélemény, az irás és gondolkodás, a levélírók és magánlak szentsége kormánykegytől és rendőri ellenőrzéstől is függhetnek — csak legöregebbjeinktől halloituk. Férfikorunkban megkellett érnünk.

Ugyanaz a pusztítás a nemzet erkölcsi javaiban, mint akkor. Legfontosabb alkotmány biztosító törvényeink valódi értelmükből kiforgatva, vagy egészkben félrelökve.

Hát nem mind? Lehet. De ha utban lesznek, majd félredobják. Egygyel több, vagy kevesebb törvénysértés, igazán nem számít, mondja Tisza István! S ha így van a dolog, hol akkor a különbség, az 50 es évekkal szemben?

Akkor nyíltan elkobozták összes törvényeinket, mert nem lehetett velők abszolutizmust csinálni. Ma csendben elkobozták csak azokat, amelyek nekik alkalmatlanok; de fitogtatják azokat, amelyeket az ő céljaira használnak. S ez elég lenne, hogy mentse őket? De hisz ilyen logikával a betörő, vagy a gyilkos is becsületes ember, aki szigorúan megtartja a büntető törvény összes tilalmát, csak éppen azt az egyet szegi meg, amelyik utjában áll az ő céljai megvalósításának.

Felismerte az ország rég e hasonlóságot az 50-es évekkal. Felismerte annak dacára, hogy báránybőrbe bujt farkasok módjára most magyar emberek vállalkoztak arra a becsstelen feladatra, amelyre akkor német gézengúzok és cseh verklisek voltak csak kaphatók.

Felismerte és harcba szállt vele. S e harcban, mint minden küzdelmünkben eddig is a magyar nők azok, akik segítségére sietnek a harcosoknak. Történelmünk lapjai tele vannak fényes asszonynevekkel, akik házafias, hősi tetteikkel soha el nem muló glóriát vontak fejkük felé. A mai nemzedék

csak félve és áhitattal mer rájuk nézni s elérhetetlen magasan hiszi őket. Pedig azok sem voltak félistenek, csak becsülettel teljesítették honleányi kötelességüket, kiki az álláshoz és tehetségéhez képest.

S ez a kötelességérzet, ez az ambíció a mai kor női nemzedékében ne volna meg? Nem éreznék azt a magasabb hivatást, amelyet a női nemnek mindenkor be kell tölteni, hogy szívére, egyedül csak az eszméért, hazafiságért, szabadságért lángoló szívére hallgatva a saját körében, erejéhez és friss tehetségéhez mérten segítségére siessen az azért küzdő férfihadnak.

De megéreztek. S az a mozgalom, amely mindössze pár nappal ezelőtt, a nemzeti szellem és hazafias együttérzés hathatós megnyilatkozása s a magyar ipar védelme érdekében a fővárosban megindult, szédítő arányokat vett.

Az eszme termékeny talajra talált országserűre. Szimbóluma, a háromszínű tulipán, nemsokára ott fog diszteni minden magyar nő kebelén. S nem fog lekerülni onnan, míg az eszme nem diadalmaskodik. Nem fog elhervadni, nem fog elhalványulni, mert a mag kikelt: a hazaszeretet; a föld, melyben gyökeret vert a női szív; a forrás, amelyből táplálkozik: a közlekedés; a levegő, amely élteti: a szabadságszeretet; s a talismán, amely az elmúlástól védi: a szolgaság gyűlölete.

Látja, tudja, éri ezt a nemzetellenes hatalom, hogy a kis szimbólum a magyar nők millióinak kebelén a velejáró kötelességek lelkes magatartása mellett olyan bástyája a magyar szabadságnak, amely halomra döntheti a nemzet egyes tagjainak hitványságára, eladó voltára, gyengeségére, vagy gyávaságára felépített rabló terveiket. Mert olyan helyen állit eléjük gátat, ahol legérzékenyebben sújt, de meg nem viható. A társadalmi életben, az érintkezésben a hazafias együttérzés varázsgyűrűjével kapcsolja össze az igaz magyarokat. Az egyesülésben erőssé lesz, aki önmagában gyenge volt. S könnyebben visszaverik a közeledését annak, aki eladta magát. De növelik a nemzet anyagi erejét s ellenálló képességét is, amikor az osztrák iparra halálos csapást akarnak mérni a magyar termékeknek mindenütt való előtérbe helyezésével. Megtámadják az abszolút rendszer gyökerét, amelyből anyagi erejét meríti.

Mint a sakálók, olyan üvöltéssel rohannak neki a mozgalomnak, hogy ahol lehet, ártani, korlátozni, nevetségessé tenni, meggyanúsítani el ne mulasszák. Mikor politikát csinálunk, hogy nemzeti fejlődést érjünk el, az volt a vád, hogy belevittük a nemzetet olyan küzdelembe, amelynek megvívásához ez idő szerint elegendő ereje nincs. Most, mikor a politikai élet szünetelése idején társadalmi uton igyekszünk megszerezni a nemzet számára a küzdelemhez szükséges erőt, összegyűjtve a sajátjából azt, amit eddig külföldön pazarolt el, megvádolnak, hogy haszonlesésből, komédiából tesszük.

Régi dolog, hogy gazság ellen nincs védekezés. A felelet csak egy lehet rá, hogy minden városban, ahol magyar nő szíve dobog, megalakul a hölgybizottság, amely érintkezésben a pesti központtal felkarolja a felhívásban rejlő nemzeti eszmét s vállalkozik rá, hogy fáradságot nem ismervé, terjessze annak szimbólumát: a háromszínű tulipánt. Történelmi időkét élünk, a magyar nő régi hivatása feléledt: legyen ma is — mint a multban. Veszta szüze, papnője a hazaszeretnek, a szabadságnak, amelynek tüze csak oly kiolthatatlan az asszonyi szívből, mint a zsarnokságnak, a szolgaságnak gyűlölete.

Tűzzék és tűzessék fel a tulipánt, e jelbe győzni fogunk! Olyan ügy, amelyet a nemzet lányai felkaroltak, nem bukott el még soha. Mert a nő, amit magáévá tesz, azt körömszakadtáig védi az életben is. S az a seb, amelyet ilyenkor üt az ellenen, kétszerre jobban fáj, mint aminőt a közélet porondján a férfi üthet.

**Aki idegen áruért adja azt a pénzt, amit a föld népe izzadt, halálos bünt követ el faja és hazája ellen.**

## Egyház és iskola.

**Presbiteri közgyűlés.** Vasárnap a debreceni ev. ref. egyház presbiteriuma K. Tóth Kálmán egyházi és Simonffy Imre világi elnök vezetésével gyűlést tartott és le tárgyalta a tárgysorozatban foglalt összes ügyeket. A tárgysorozat 4., 5., 6., 7. és 8. számai alatt hagyományokat jelentettek be, köztük jelentékenyebb hagyományok, melyek arról tanuskodnak, hogy a debreceni ref. egyház tagjai között az áldozatkész egyháziasság forrása még mindig igen szépen buzog. Ezeket a hagyományokat a presbiterium hálás köszönettel fogadta és megtette azokra nézve intézkedéseit.

Érdekes volt az ifjuság két kérvénye. Egyik az orsz. diákszövetség megbízottaitól eredt és a Kossuth serleg költségeire 500 korona segély adására vonatkozott. A kérvényt a gazdasági bizottság azzal terjesztette be, hogy mivel országos tanügyi politikának a nemzeti nevelés egyik főcélja és a nemzeti nevelést elhunyt nagyjainak, köztük az egyik legnagyobbnak, Kossuth Lajosnak kultusza jelentékeny mértékben mozdítja elő: a folyamodók kérésére adjon az egyház 100 koronát, amit az egyháztanács egyhangulag elfogadott.

Az ifjuság másik kérvénye arra vonatkozott, hogy a jogakadémia polgársága az első debreceni jogtanár lakásának és halálozásának helyétől szolgáló házat emléktáblával jelölhesse meg s miután ez a ház az egyházé, a presbiterium nemcsak készséggel adta meg az engedélyt az emléktábla felállítására, hanem egyúttal a presbiterium képviselőiben a leleplezési ünnepélyre Somogyi Pál főjegyző ki is küldte.

A Piac utcai lelkészlak alatti sarokbolt kistemplom felőli részén és a szomszédos bazárépületi bolt előtt portálé építését rendelte el.

A presbiterium elszomorodással tárgyalta a gazdasági bizottság ama előterjesztést, hogy a városi tanács a Kossuth-utcai és többi temetőben a fák kivágását nemcsak elrendelte, hanem foganatosította is és mivel az egyháztanács bevezetett munkával áll szemben, nem tehetett egyebet, mint azt, hogy óhajtatást fejezte ki aziránt, mikép a többi temetőben, hol még a fákat nem vágták ki, ne történjék egyéb, mint a síremlékeket veszélyeztető korhadó fáknak kivágása.

Egy pár iskolaszéki előterjesztés folytán tanítói díjazások folyóva tételén kívül fontosabb még a tárgyalás ügyek közül az, hogy a nagytemplomnál néhai Steinfeld Antal hagyományából világító óra felállításának előkészítésére a gazdasági bizottságot az egyháztanács felhívta; továbbá az, hogy a Vecsey Brukner kegyes alapítványhoz tartozó házhelyek közül megint elkelt egy telek. Végül a presbiterium négy rendbeli segélykérvényre összesen 80 koronát utalványozott ki.

Az egyháztanácsülés déli fél 1 órakor ért véget.

**Tanulmányút.** A debreceni kereskedelmi akadémia 26 tanulója és 5 tanára április 6-án éjjel tanulmányutra indul Dalmáciába és Boszniába. A tanulmányról április 17-én térnek vissza. A tanári karból részt vesznek az utazásban dr. Szántó Samu, Nyilasy Károly, Gedeon Béla, dr. Varga Lajos és Fuchs Antal. Meglátogatják Zágrábot, Fiumét, Zárát, Sebenicot, Ragusát, Mostárt, Serajevot, Bródót, ahová a 39. gyalogezredet vitték.

## SZÍNHÁZ.

### MŰSOR:

Hétfő, ápr. 2. „Dráma a tenger fenekén,” látványosság. B.

Kedd, ápr. 3. „Gyurkovics lányok,” vigjáték. Kondor Ernő bucsu felléptével. Bérletszünet.

Szerda, ápr. 4. „Lady Windermeres levelezője,” színmű Jászai Mari a budapesti Nemzeti Színház művésznőjének első felléptével. C.

Csütörtök, ápr. 5. „Essex gróf,” dráma. Jászai Mari a budapesti Nemzeti Színház művésznőjének második felléptével. A.

Péntek, ápr. 6. „Stuart Mária,” dráma Jászai Mari a budapesti Nemzeti Színház művésznőjének harmadik felléptével. B.

Szombat, ápr. 7. „Létért való küzdelem,” színmű. Jászai Mari a budapesti Nemzeti Színház művésznőjének negyedik felléptével. Bérletszünet.

Vasárnap, ápr. 8. „Józi,” bohózat. Bérletszünet.

Este: „Borgia Lukrétia,” tragédia. Jászai Mari a budapesti Nemzeti Színház művésznőjének utolsó felléptével. Bérletszünet.

**Kondor Ernő bucsuja.** Kondor Ernő ama távozó tagok közé tartozik, akik nagy népszerűségnek örvendtek. Kondor mint hegedős is a publikum rokonszévét bírta, ügyes csárdásait pedig most is játszik a cigányzenekarok. Holnap, kedden bucsuzik a Gyurkovics lányok c. vigjátékában egyik legjobb szerepében Horkayban. Az előadás bérletszünetben fog megtartatni.

**Vasárnapi előadások.** Tegnap délután zsufolt ház előtt került színe a Sárka csikó ismert régi jó népszínmű, a melyre elkelt az utolsó pótsték is. A jó előadástól kivált Fóthy Frida s tetszettek Békés Gyula Árkossy Vilmos, de általában az összes szereplők. Este a Leányka harmadik előadására szintén szép számú közönség gyűlt össze a színházba s teljes elismeréssel volt a szép kiállítás s gondos előadás iránt. Sok tapsot kapott Zilahyné S. Vilma aki gyönyörűen énekelt. Ternyey Lajos, Fóthy Frida vele osztozkodtak a szép sikerben.

**Jászay Mari fellépte.** Jászay Mari a legnagyobb magyar tragika szerdán kezd meg több estére terjedő vendégszereplését a debreceni színházban. Szerdán C. bérletben a Lady Windermere levelezője színműben lép fel egyik legkiválóbb alakítását mutatva be.

## HIREK.

### Kereskedő, aki nőt sért.

#### Akire nem büszke Debrecen.

Tóth Béla „Esti levelé”-ben, melyet a P. H.-nak írt, olvassuk ezt a felháborító esetet:

Márciusi hónapban virit a tulipán. Bár ne volna üvegházi növény, melyet csak a magyar szalmatűz melege növesztett. Annak a mozgalomnak nagyszerűnek kell lennie. Közép ut nincs. A közepszerűség már eltörpült, az ellenséges világ kacajának közepette. Van-e remény, hogy a magyar akarat és erő valóban hatalmas dolgot fog cselekedni? Nem tudom. Ezt az országot beteges zsibbadság lepte meg. Érzéketlen. A szinte napról-napra következő nagy ütéseket már mintha észre sem venné. Még nem is oly rég megrázkódott egy legyintéstől is. Most a rugástól sem moccan. Vagy ez az egészséges állapot? S mi vagyunk a betegek, egynéhány ideges ember, akinek még fájni tud egy és más?

Haza érkezve Olaszországból, átnéztem a távollétem alatt felgyűlt magyar lapokat, s egyikben a következő esetet találtam. A budapesti váci utcai Lebovitsch és társa mellfűzőgyártó cég egy nagykanizsai ügyvéd feleségének német levelet írt. Az úri asszony a német irást nem fogadta el, mire a cég ezt válaszolta neki: A mai postával levelezőlapunkat, melylyel Nagyságod rendelését nyugtatuk, azon megjegyzéssel kaptuk vissza, hogy „német levelet nem fogadok el”. Főnökünk véletlenül nem jártas a magyar nyelvben, dacára annak, hogy a debreceni születésű és jobb honpolgár, mint sok esakis magyarul beszélő szájhős. Mind amellett általánosságban csakis magyarul levelezünk és már megtörtént, hogy e végett is visszakaptuk levelünket.

Nagyságod esetében becses nevéhez tartottuk magunkat, mely határozottan német és nem sejtethetjük, hogy ön ennek dacára visszautasítja egy kereskedőnek jogos levelezését. Ezen határtalan sikanériában a nembecsülésnek egy oly fokát látjuk, hogy le kell mondanunk a szerencséről egy hölgyet — ki ily tapintatlanságot elkövet — kiszolgáltatni. Mellekelve visszaküldjük a halasontot és ajánljuk magunkat, tisztelettel Lebowitsch & Co. En ezt a kis dolgot nagy dolognak tartom. S olyan kortörénéti adatnak, mely fontos lesz e szomorú élet historikusainak szemében. Tacitus is mindig ügyet vetett a nagy sülyedésnek ilyen apró jeleire. Hogy a magyar nemzet jogainak védelméért idegen ellenségeink sebeket osztogatnak nekünk, méltatlan fegyverekkel is: természetes dolog, ez a világ rendje, másutt is folynak ilyen küzdelmek. Dehogyan egy ország fővárosának kell közepében egy kereskedő összesértegethessen egy urt nőt azért, mert idegen nyelven levelezni nem akart vele: arra nézve analogiát mutatni nem tudhat senki, széles e világon. S teszi ezt egy boltos, kinek érdeke volna, hogy ilyen képtelen és céltalan cselekedettel ne indítsa fel maga ellen a neki kenyeret adó közönség haragját. De mikor őbenne a magyarság ellen való gyűlölet nagyobb az üzleti rationál! Vagy mit is mondok? Jól tudta ő, mit csinál. Mert ismeri a magyarokat. Egy vevőjét kidobja: s ami csakély veszteség őt ezen a réven éri, azon a veszteségen megvásárolta szenvedélyének kielégítését: ime megalázhatta a magyarságot egy hölgyben, egy vagy két mellfűző árán. Egyéb kára és bántódása aztán nincs. Üzlete tovább virágzik. A történetek miatt ugyan nem kerül el egy lélek sem. Az év végén főző forgalmának esőkkenését nem konstatalja. Sőt. Hát akkor miért de friskázná fel a magyar a jövőben is, valshányszor kedve tartja.

Szép virág a tulipán. Lebowitschnak pedig különösen szép, mert a tulipános hölgyek nála vásárolnak, míg a nagykanizsai urt nő sorsára nem jutnak. Hogy mit fog cselekedni az ő boltjába is bekopogtató tulipános ifjakkal, akik magyarságot, csak egy szemernyi magyarságot jönnek instalálni? Az majd elvállik. De a kortörénéti ddat, mint mondtam, egészen tacitusi. Hanem, ha már Velenében olvastam volna s elmondtam volna valami olaszoknak, hát azt hitte volna, hogy félrebeszélék. Mert széles e világon hihetetlen az ilyen dolog. Azért fontos a valóság följegyzése. Igy írja ezt Toth Béla, mi pedig csak annyit fűzünk hozzá, hogy Debrecen városa szégyenli azt az urat, aki itt született, Budapestben kereskedő, és véletlenül még nem is tud magyarul.

— **Közgyűlési tárgyak.** A városi tanács ma délelőtt Kovács József polgármester elnöklete alatt teljes tanácsulést tartott, amelyen a 6 án tartandó közgyűlés tárgyait állapították meg. A közgyűlésen néhány fontos ügy kivételével csak a politikai dolgokkal fognak foglalkozni. A királyi biztos kiküldése ellen tiltakozási indítványt terjeszt elő a tanács, de azzal, hogy a kinevezést vegyék tudomásul. A november 7-én tartott közgyűlési határozat megváltoztatására szintén terjeszt elő indítványt a tanács. A lényege ezen indítványnak az alkotmányvédő bizottság leszerelő határozata lesz. A tanácsi indítványt aligha fogja elfogadni a közgyűlés. A villamos-telep ügyét most nem fogják tárgyalni, hanem a később összehívandó rendkívüli közgyűlésen, ellenben a bizottságokat újra alakítják.

— **Városi hajdu a királyi biztosnál.** A királyi biztos hivatalában még mindig nagyban járja — az ásitás. Aut a néhány átiratot, ami az albizottságok tagjainak összeírására vonatkozott, elküldték a polgár-

mesterhez és az alispánhelyetteshez, a fődarabontoknak is irtak néhány jelentést, de más munka nem volt és a kirendeltség unatkozik. Az unalom tanyáján Zeley osztálytanácsos is úgy ráunt az átírásra, hogy néhány napra felment szórakozni Budapestre. Sőt még a Naszády mellé rendelt volt alispáni hajdu is ott hagyta a hivatalt s beállott Rásó Gyula nyugalmazott alispánhoz inasnak. Most városi hajdut rendeltek be a királyi biztos hivatalba, hogy segítsen a darabontoknak ásitani.

— **Elvitték a házi ezredet.** Az önkény valósággal tobzódik, hogy a nemzet elkeseredését növelje. A magyar ezredeket elviszi Ausztriába, Boszniába, Horvátországba, hogy a szülőföldtől elszakítsa a magyar fiukat. A debreceni 39. gyalogezredet ma délután már el is vitték a horvátországi Bródba, ahová holnap délután fog megérkezni a különvonat. Csupán az egyik zászlóalj és a kiegészítő parancsnokság maradt itt. Rengeteg közönség vonult ki a vasuti állomásra ma délután, hogy bucsút vegyen a távozó magyar fiuktól. A szülők, rokonok, jóbarátok érzékenyen vettek bucsút a távozóktól. Meghatottság nélkül nem is lehetett nézni a bucsuzást. Nem maradt szem szárazon a bucsuzás alatt. A külön vonat negyed 5 órakor indult el. Kendők lobogtak utána, az öreg anyókák, fiatal lányok pedig könnyes szemekkel nézték, a mig el nem tűnt a vonat. A katonák a vonat indulásakor a Kossuth-nótát énekeltek.

— **Márk Endre ünneplése.** A debreceni daleyilet vasárnap diszközgyűlést tartott, melyen Márk Endrét, mint a daleyilet husz éves elnökét ünneplték. A diszközgyűlés a kereskedő társulat termében folyt le igen nagy közönség előtt. A közgyűlés elején Zong János és Kovács János, mint a daleyilet 25 éves tagjai aranyérmet kaptak, Péter Gábor husz évi működéséért ezüstérmet, Magoss György és Kovács Mihály 15 évi működésük után bronzérmet kaptak, mig Govrik Miklóst és Horváth Jánost elismerő oklevéllel tüntették ki. Csurka István tanító, a dalkör jegyzője hosszan, szép beszéd keretében méltatta azokat az érdemeiket, melyeket Márk Endre a dalkör érdekében 20 évi elnökösködése alatt kifejtett. A daleyilet háláját akarja leróni akkor, mikor Kovács János festőművészettel megfestette Márk Endre arcképét. Az arcképről Csurka beszéde alatt hullott le a lepel. A dalkör jegyzője aztán szép aranygyűrűt adott át emlékül az elnöknek, ki meghatottan köszönte meg a dalkör tagjainak szeretetteljes ragaszkodását. A tisztikarba újból az eddigi tisztviselőket választották meg, végül elhatározták, hogy hangverseny körutat rendez a dalárda Horvátországban, Dalmáciában és Boszniában, hol mindenütt jótékonycélu hangversenyeket tartanak. Este az Angolkirályi szálloda éttermében fényes díszlakoma volt, melyen egymást érték a pohárköszöntők.

— **A jótékony nőgyűlés — és a közönség.** A jótékony nőgyűlés engedve a közönség minden oldalról megnyilvánuló kívánságának a rendezőbizottság elvben kimondotta a fényesen sikerült műkedvelői előadás és a négy évszak megismétlését. Ebben az irányban már tárgyalások is indultak Zilahy Gyula szinigazgatóval, aki bár már összeállította teljesen a jövő hét műsorát, engedett a nőgyűlés kívánságának, hogy saját szavaival éljünk: „az én kedves, hálás közönségem óhaja mindenekelőtt teljesülhessen.“ Most már a szereplőkön áll a dolog, s mint értesülünk, szerdán egy értekezletet tartanak ez ügyben. Hisszük, hogy ők is méltányolni fogják az okokat és meg-

hozzák ez újabb áldozatot a jótékonyosság oltárára.

— **Kossuth Ferenc levele.** Kertész Lajos volt debreceni újságíró részletes, nagy tervezetet készített, mely lehetővé teszi, hogy a magyar ipar védelmére hatalmas, az egész ország minden községére kiható egyesület alakítását. A kifogástalan, nagyszabású munkát Kertész felküldte Kossuth Ferenchez, ki az alábbi levelet intézte Kertészhez:

Igen tisztelt Kertész ur!

Az országosan szervezendő „Véd-egylet“ tervezetét megkaptam, azt szívesen tanulmányozom át és igyekezni fogok a legközelebbi alkalommal a vezérőlbizottság tagjainak is bemutatni és véleményük után, esetleg e tervezet jelezte irányban mozgalmat indítani.

Hazafias munkálkodásáért köszönetem és nagybecsülésemet nyilvánítom, vagyok üdvözléssel

tisztelő hiva:

Kossuth.

— **Ifju Sporzon Pál előadása.** Vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta szabad előadását a gazdasági tanintézet tantermében a Széki Ákos féle szabadalmazott önműködő fagy- és hőjelző készülékről. A szakszerű előadást igen sokan hallgatták meg különösen a gazdálkodók, akik szözlőszettel foglalkoznak. Ifj. Sporzon természetben is bemutatta a készüléket, megmagyarázta annak világra szóló előnyeit, különösen hangsúlyozta annak nélkülözhetetlenségét a szőlőszeti művelésnél, maga részéről pedig, nyugodt lelkiismerettel ajánlja mindenkinek annál is inkább, mivel tökéletességéről a Pallagon történt kísérletezésnél teljesen bevált. Biztos helyről úgy értesülünk, hogy a Széki Ákos féle szabadalmazott hőmérőt részvénytársaság fogja előállítani, melynek gyártási helye Debrecen lesz. Ifju Sporzon, hogy előadását kibővitse, a hazai kutakról beszélt, szépen, tárgyilagosan. Ilyen szép és a gazdálkodók érdekeit felölélő tartalmas előadást, szeretnénk minél gyakrabban hallgatni.

— **Halálos szurás.** Néhány fiatal talmudista a Pásti közben valami felett összeveszett s a játszók közül egyik, fadarabbal szemén szurta Fischer Sa: lamon 15 éves fiut, ki ájultan esett össze. Rögtön bevitték a kózkórházba, hol csakhamar megállapították, hogy a fadarab mérgezett volt és így a szerencsétlen talmudista is vérmérgezést kapott. Irtózatos kinok között halt meg a kózkórházban ma délelőtt a pajkos játék szerencsétlen áldozata, kinek holttestét a kórházi boncteremben ma délután Hoffmann József vizsgálóbíró jelenlétében dr. Izsó János és dr. Láng Sándor törvényszéki orvosok felboncolták.

— **Uj iparosok.** Március hó második felében a következő iparosok váltottak iparigazolványt: Grünspan Ignác sütő Nyil-utca 141. Szombathy Sándor asztalos Nyil-u. 153. Kovács István lakatos Mester-utca 63 Szilágyi és Benesik cipész Batthányi-utca 6. Horváth Mihály szabó Szt.-Anna utca 6. Schön Sándor koztyú és kötszerész Piac-u 12. Papp Viktor csizmadia Csillag-utca 84. Nagy Jánosné cipész Méliusz tér 8. Liebermann Mór nyomdász Piac-utca 26. Szabó Anna Mária női ruhavarró Piac-utca 20. Pellegrini Benedek gipsz-figura készítő Szent-Anna-u. 27. Mészáros István kisebb kőműves Kékes-utca 60. Sarkadi István 2 fog. 9. sz. Csigekei 27. Róth Zsigmond vendéglős Hatvan-utca 8. Weisz Gyula butorkereskedő Simonffy-utca 6. Róthman Samuelné rőfös és rövidáru ker. Csapó-utca 11. Máthé Imre szatós Mester-utca 5. Tóth György

szatócs Móri telep 20. Jándi János bazár-  
árú Kertész utca 4. Rácz Herman droguista  
Piac-utca 42 szám.

— **Ménvizsgálat.** A város gazdasági  
intéző bizottsága vasárnap délután tartotta  
meg az epreskeriben a fedező ménék osz-  
tályozását. A 40 közül 36-ot alkalmasnak  
találtak. Beosztották a törzsgulyába a biká-  
kat is. A vizsgálaton részt vett Ilosvay Ti-  
hamér huszárszázados, a ménetelep új pa-  
rancsnoka is.

— **Magyar kereskedők!** Az ország  
boldogulásának alaptételét képezi, hogy ipa-  
rát kellőképpen felvirágoztassuk. Ki tehát  
a magyar ipar felvirágoztatásán, mint a ke-  
reskedők testülete, ha üzleteikből kiküszö-  
bölik az idegen, különösen az országunkat  
előzőnlő osztrák iparcikkeket. A sovinizmus  
nemcsak, hogy nem véték ma, de véték az  
ellenkezője, az, ha idegen ipartermékeket  
árulunk. A magyar kereskedők tereljék he-  
lyes utra ezen ténykedésükkel azoknak a  
megtévelyedett gondolkodását, kik azt kép-  
zelik, hogy nem is lehet jó portéka az, amit  
nem idegenben gyártanak. Ezer eset van,  
hogy a magyar gyártmányt elszállítják Ausz-  
triába, ott újból átesomagolják és vissza-  
hozzák nekünk, hogy mint külföldről expor-  
tált anyagot, megvegyük. Bizonyítani tud-  
nánk számokkal és tényekkel, de ennek be-  
igazolása nagyobb teret venne igénybe. Itt  
most egyszerűen azt hangsúlyozzuk, hogy  
ha van magyar, még pedig az egyszerű a le-  
hetőségig sovinnista magyar kereskedelmünk,  
akkor van magyar iparunk s e kéltő a jö-  
vendő. Ezeknek alapján lesz hatalmunk és  
lesz önállóságunk.

Minden magyar üzlettulajdonos ajtaján  
lássunk ilyen táblácskát:

**Osztrák utazóknak tilos  
a bemenet**

És minden kereskedő tartsa is meg az  
abban tett fogadalmat és ezáltal szorítsuk  
vissza az osztrák ipart, mely évek hosszú  
során át elvitte vagyunkat idegenbe, —  
ellenégeink közé.

— **Gyermekholttest a kútban.** A  
Nyulason az egyik itató-kútban a pásztor-  
emberek egy csecsemő holttestet találtak.  
Jelentés tettek a mezőrendőrség útján a  
bűnügyi osztálynál, honnan dr. Balkányi  
Emil orvos és két rendőr mentek a hely-  
szíre. Kivették a csecsemő holttestét a kút-  
ból s megállapították, hogy a hulla, mely  
már feloszlásnak indult, két hete van a kút-  
ban. Az alig pár hetes gyermeket minden  
valószínűség szerint, bűnös anya dobta a  
kútba. A csendőrség megindította a nyomó-  
zást, hogy a szerencsétlen csecsemő lelket-  
len gyilkosát kézrekerítse. A kútban talált  
holttestet ma délután felboncolták.

— **Csábítás kivándorlásra.** A bel-  
ügynök körrendeletben hívta fel Hajdúvár-  
megye és Debrecen város törvényhatóságát,  
hogy a délamerikai Argentínába való kiván-  
dorlást akadályozza meg, mert ott csak az  
aratás idejére kapnak munkát. A kivándor-  
lásra az udinei Caffaró-cég csábítja a népet.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon  
rokonok, ösmerősök, jó barátok és a n. é.  
közönség azon tagjai, kik felejtethetetlen jó  
nőm, gondos édes anyánk, szeretett testvé-  
rünk, nagynénénk végtisztesség tételén való  
megjelenésük által, kesergő fájdalomunkat né  
mileg enyhíteni szívesek voltak, fogadják ez  
uton is hálás köszönetemet. Papp László,  
gyászoló családom nevében is.

— **Kossuth Ferencz telefonja.** A  
vezérőbizottság múlt ülése alatt sűrűn meg-  
szólt Kossuth Ferencz lakásának a tele-  
fonja. Mindannyiszor Kossuth titkára, Pallay  
Sándor ment a telefonhoz:

— Halló! Itt Pallay beszél, Kossuth  
titkára.

— Kormos vagyok, a függetlenségi-  
párt külső tagja, hangzott a telefonból. Nem  
tudná megmondani titkár ur, hogy hol van  
Thaly Kálmán?

A titkár nem emlékezett rá, hogy a  
függetlenségi pártnak Kormos nevű tagja  
lenne s ezért óvatosan így felelt:

— Nem tudom, hogy hol van.  
Néhány pillanattal később újból esőn-  
getelt a telefon s ugyansz a hang hívta  
Pallay titkár a telefonhoz:

— Itt Füstös beszél, a függetlenségi-  
párt külső tagja. Nem tudná megmondani,  
hogy hol van Apponyi Albert?

Pallay titkár most már figyelmessé lett  
a hangra és természetesen annál inkább azt  
felelte, hogy nem tudja. Az ismeretlen le-  
tette a kagylót, de néhány pillanattal később  
újból jelentkezett:

— Erős vagyok, a függetlenségi-párt  
külső tagja.

— Pallay titkár beszél.

— Kérem, titkár ur, nem tudná meg-  
mondani, hogy hol van Kossuth Ferencz?

Pallay most már válasz nélkül letette a  
kagylót, mire a kíváncsi ismeretlen sem je-  
lenkezett többé. Belátta, hogy telefonon,  
bár függetlenségi álarca alatt sem tudhatja  
meg, amire kíváncsi volt: hogy tudniillik  
együtt vannak e Thaly, Apponyi, Kossuth  
és a többi vezér.

— **Urasági alkalmazottak szerve-  
kedése.** Az „Urasági Férfi Alkalmazottak  
Elhelyező- és Betegsegélyző Országos Egye-  
sülete” címen új egyesület alakult és műkö-  
dését március 20 án megkezdte helyiségében  
(Dorottya utca 9. földszint). Az egyesület  
vezetősége kéri az uraságokat, hogy esetről-  
esetre, ha alkalmazottakra szükségük lenne,  
forduljon az egyesülethez. Az egyesület ál-  
lami felügyelet alatt van s alapszabályait a  
belügyminiszter jóvá is hagyta. Az egyesület  
ez idő szerint máris 300 rendszeres tagot szám-  
lál, a vezetőség pedig régi hű és becsületes  
alkalmazottakból áll. Az egyesület a vidéki  
kartársakat kéri, hogy minél számosabban  
jelentkezzenek a belépésre.

— Csak egy hónapra szól. A rendőrségen tör-  
tént: A rendőrbiztos előtt megjelent egy görnyedt  
hátu, ősz haju öreg bácsi?

— No, mi hozta ide Mikola bácsi? — kérdi  
a rendőrbiztos.

— Van egy kis bajom. Tetszik tudni két hó-  
napig betegen feküdtem odahaza s nem mehettem  
el a kis megyei nyugdíjaimért. Ma elmegyek; hát  
valami új fiatal ember van ott, a kit én nem ismer-  
lek. A mikor megmondtam neki nevemet, és nyug-  
díjamat kértem, azt mondta, hozzak előbb a ren-  
dőrségtől egy bizonyítványt, hogy én Mikola János  
vagyok s hogy még élek. Mert ő arról értesült, hogy  
meghaltam.

A rendőrbiztos kiállította az öregről a bizo-  
nyítványt, hogy él.

Másnap megint csak megjelent Mikola a ren-  
dőrségen.

— No mán megint mi a baj? Nem kapta  
meg a pénzt?

— Megkaptam, de csak erre a hónapra; a  
múlt hónapra nem adta ki a fiatal ur, mert nem  
volt bizonyítványom arról, hogy akkor is éltem.

— **Iparváltások és megszüntetések.**  
Debrecenben március hónapban ipart vál-  
tottak: Csigari Ede szobafestő, Beregszászi  
Károly hentes, Lacka László kovács, Seres  
Lajos csizmadia, Frank Sámuel cipész, Vári  
József cipész, Hegedűs Károlyné paplanos,  
Semula József fodrász, Vizseli László mázoló,  
Grünbaum Ignác pék és Mészáros István  
kőműves. Ugyanazon idő alatt iparukat be-  
szüntették: Péchy Engelbert Bertalan hentes,  
Nagy Gábor csizmadia, Szathmári István  
csizmadia, Kozma József hentes, Csapó Sán-  
dor cipész, Ladányi Imréné kutfuró, Szom-  
bathy Sándor asztalos és Varga Zsigmond  
kőfaragó.

— **Forint a kövezeten.** A posta épü-  
lete előtt érdekes jelenetnek voltak szem-  
tanui az arra járók. Két inasgyerek jött ki  
nagy füttyörészve a postáról. Az egyik egy-  
szer csak hangosan fölkiáltott:

— Nini, egy ezüstforint!

És e közben rámutatott a földre. Az  
aszfaltjárón tényleg egy ezüstforint feküdt.  
Valószínűleg valaki elejtette és úgy maradt  
ott meghúzódva a kövezeten egy darab papir

mellett. Az egyik inas fölvetta a földről a  
pénzt.

— Megosztokodunk, mondta a másik.  
És nagy diadalmasan vitték magukkal  
hazafelé az ezüstforintot. Fejükben ezer féle  
terv kalandozott. Mit is fognak majd vásá-  
rolni ezen a töméntelen pézen. Amint így  
gondolataiban, sirva jön velük szembe egy  
fiatal leány. Tele volt könnycseppekkel a  
szeme, mindazonáltal szorgalmasan keres-  
gélt valamit a földön. A két inas egymásra  
nézett. Mind a kettő bizonyos volt már ek-  
kor benne, hogy a leány vesztette el az  
ezüstforintot, melyet ők maguknál tarto-  
gatnak.

Elfuthattak volna vele, de nem tették.  
Megszólitották a leányt:

— Miért sírsz?

— elvesztettem a pénzem: egy fo-  
rintot.

A két inas elkomorlyodott. Aztán az  
egyik hirtelen belenyúlt a zsebébe és hosz-  
szas keresés után kiemelte onnan az ezüst  
forintost s odanyomta a leány kezébe.

— Nesze. Visszaadjuk. Mi találtuk meg.

És azaz, mielőtt a leány hálájának ki-  
fejezést adott volna, tovább futottak. Jó ke-  
l-vően, gondatlanul. Valószínűleg két lépés  
után már egyik sem gondolt az ezüstforintra,  
amely egy pillanattal az övék volt.

x **Magyar ember nem használ mást,  
csak a híres Hajdusági pedrót,** mely  
legjobb bajusznyvesztő és apóloszer az összes  
bajuszpedrő készítmények között. Hatása gyors  
és biztos! Postán 3 doboz 2 korona 15 fillé-  
rért utánvétellel bérmentve küld a készítő  
Grósz Nagy Ferencz gyógyszerész, Debrecen  
Kossuth-utca. 107-x 25.

x **Teljesen feloszlik Mentze Henrik  
ujdonságok áruháza Piac és Szent  
Anna utca sarkán. Virág vazák, tük-  
rök, képkeretek, zsebkések, ollók, bo-  
rotvák, borotváló készülékek, tinta és  
gyufatartók, legyezők, pénztárcák, bő-  
röndök s mindenféle olaszkerü ujdonsá-  
gok beszerzési áron alul árusítatnak el.**  
139 x-24.

## TAVIRATOR.

### Kristófik korteskörutja.

**Budapest, április 2.** Igazán az  
április elsejére alkalmas az a hír, hogy  
Kristófik belügynök, aki legközelebb  
megváltik állásától, *országos kortes-  
köruttra indul, hogy a haladó pártot  
szervezze.* A legelső állomása Debre-  
cen lesz, innen megy Nagyváradra, Mis-  
kolcra, Szegedre, Temesvárra, Makóra,  
Pécsre. Fogadtatására már készülnek  
is. Kristófik ma a gyülekezési jog kor-  
látozására irányuló, összes eddigi ren-  
deleteit visszavonta.

### Az általános szavazati jog.

**Budapest, április 2.** A Neues Wiener  
Tagblatt írja, hogy Ferenc Ferdinánd trón-  
örökös környezetéből kiszivárgott hírek sze-  
rint a trónörökös úgy nyilatkozott, hogy  
Magyarországon is, Ausztriában is oktroa  
útján kellene életbe léptetni az általános vá-  
lasztói jogot. Ezzel aztán minél előbb meg-  
ejtendőnek tartja a választást. Az oktroált  
választói jog alapján megejtendő választások  
keresztülvitelére Magyarországon Khuen-  
Héderváry grótot tartja legalkalmasabbnak a  
trónörökös.

### Nagy gépkocsi szerencsétlenség.

**Róma, április 2.** Turin mellett nagy  
gépkocsi szerencsétlenség történt. Carocarto  
Vinzó tábornok és hadnagya felborultak. A  
tábornok azonnal meghalt, a hadnagy halá-  
losan megsebesült.

**Az ifjuság mozgalma.**

**Budapest, április 2.** A hazafias liga báró Kaas Albert elnöklets alatt ülést tartott és elhatározta, hogy megyenként szervekedik és a hazafias hölgyközönség szövetkezik a mozgalom sikere érdekében.

**Fejérváry Bécsben.**

**Budapest, április 2.** Fejérváry Géza báró kedden Bécsbe utazik és kihallgatásra jelentkezik. Ekkor lesz a végleges döntés a választások ügyében. Kristófik és Lányi ügyvivők megválnak tárcáiktól. Kristófik helyét egyelőre Fejérváry, Lányiét Geguss Gusztáv főügyész foglalja el.

**Látogatás Kossuthnál.**

**Budapest, április 2.** Ma délelőtt Kossuth Ferencnél látogatást tettek Andrássy Gyula gróf, Benyovszky Sándor gróf, Barabás Béla, Teleki Arvéd gróf és Apponyi Albert gróf. A nemzeti ellenállás ügyéről társaszkodtak.

**Nagy betörés.**

**Budapest, április 2.** Löw Sándor udvari ékszerészhez az éjjel betörték és 50 000 korona értékű ékszert loptak el.

**Uj sztrájk.**

**Fiume, április 2.** A munkásság új sztrájkra készül, mert a munkaadók nem tartották meg a megállapodásukat.

**Közgazdaság.**

**Az osztrák üveg gyárosok, 1896-ban** az osztrák táblaüveg gyárosok összefogtak és két éven át Magyarországon a gyártási aron alól adták a táblaüveget s így a magyar üveg kereskedők kapzsi felhasználásával a magyar piacot teljesen elhódították és elfoglalták a magyar gyárosok elől. A közös akciónak meg is volt az eredménye, mert 1897-ben a három legnagyobb és négy kisebb táblaüveg gyárunk beszüntette az üzemet. 1898-ban aztán a bukások után, felment újból az üveg gyár maradt életben. Az üveg árának emelkedése 1901-re már 30 százalékos volt, az osztrák kartell megállapodása szerint. Érdekeik további megőrzésére aztán Bécsben ellenőrző irodát létesítettek mely az árak és feltételeket diktálta Magyarországon. Az osztrák gyárak végül, hogy jótékonyt is gyakorolhassanak és hirdethessék, hogy mennyire nem ellenségeik a magyar termelésnek, a még megmaradt magyar üveggépeket is bevonták a kartellbe, melyeknek kötelezniük kellett arra magukat, hogy termelésüket nem nagyobbítsák és olcsóbban sem árulnak az osztráknál. Tessék már most magyar üvegipart teremteni Magyarországon. Ilyen a magyar ipar sorsa. Elete szinte kimerül az osztrák verseny miatt való aggodásban s a kartell után való epekedésben.

**Regény-Csarnok.****Két férfilelek.**

Irtá: **Ádám Éva.**

— Hőfehér galambom, édes kis virágom, olyan gyöngéden tiszta, illatos a te lelked, hogy beleszédült a fejem nagy tisztaságodba. Te olyan jó vagy. Olyan édes, bájos, mint a szerelem álma. Olyan remegő és szívhez szóló, mint a méla tekintetű őz, ha könyezik. Ó istenem, ha te éreznéd azt, hogy ez a te erős, dacos büszke embered milyen édes beteg a te jóságodnak! Milyen láncos rabja hangod remegésének, milyen

elszédült rajongója lengő, hajló virágszál természetnek.

Annyit futottam a világban. Lidércfények után, meleg nélküli fények után. Olyan a férfi, mint a nagy-nagy gyermek. Ugy szeretjük a fényt, a csillogást. Csak hisszük, hogy okosak vagyunk. És az asszony nép merengő vagy számító perceiben megmosolyogja végtelen naivságunkat. Ezer példa van rá, hogy az asszonyi fufang megtéveszt. Nem vesszük észre és benne vagyunk a kigyóbüvölő hatalmában.

Tekinteted, mozdulatod ereje üz, hajt, vonz anélkül, hogy tudnánk is arról.

Olyan boldog rab nincs több a földön, mint én. Nem tudom hol, hogyan és mikor vesztettem el lelkemet. Nálad pihen az réges régen. Olyan vagy te nekem, mintha messze világból ismertelek volna, mikor először láttalak. Olyan jó melletted. Hinni, mint a gyermek. A te gyöngye törékeny lényed megkésztet az én erőmet. Tudom, hogy erősnek kell lennem, hogy te ne félj mellettem. Olyan jó, hogy te csak asszony, csak nő vagy, aki álmokat álmodik, aki nélkülem a sötétségtől is félsz. Rám szorulsz minden gondolatodban, remegsz, ha késve jövök baha, minden vágyad én vagyok. Olyan jó, olyan boldogító a te édes tudatlanságod. Nem ismered az életet, nem ismeri tiszta lelked a romlást, a sárosat, s bűnösöt. — A te világodban én vagyok minden. Az erő, az álom, az ábránd, a költészet. Olyan jó, hogy semmit sem tudsz. Semmit, édes. Csak hü lenni, csak szeretni. Olyan jó, hogy nem tudod ezt a vonzalmat elemezni, széttépni, magyarázni, csak érezni. A lelkedet nem mérgezte meg a féltudás. Tudsz te még álmodni. A te előkelőségedet Isten adta a lelkedbe, ami megérzi, megsejti az illatot mindenben.

— Én édes virágom, én édes gyermekem. Te csak légy a természet vad-virága. Te csak ragaszkodj vonzód hozzám, ha vidám, vagy sötét a sorsunk. Ne kérdezz angyságot, ne gondolkozz. Csak érezz és mosolyogj. Rám mosolyogj, rám nézz... A gond legyen az enyém. Tied az álom, mely fátyolos ködben mutatja, a fájdalomkat. Azt akarom, hogy mindent, mi a földön jó: egyedül tőlem nyerj. Ne kössön se hála, se szeretet máshoz. Légy a lelkem lele, álom búbája, lelkem édes játékszere, hogyha megtörte erőmet az élet harca: fedjed el a mi fáj. Minél gyöngébb vagy te, lelkem fehér virága: annál erősebbé teszel engem. Légy te a férfi életben mese, álom és virág, aki elringassa a fáradt férfi lelkét. Légy te bájosan gyöngye és gyöngéd, törékeny, mint a harmatos lilium és mosolyogjon a legszebb költészet, ahol te élsz, ahol te szeretsz édes kis virágom, hőfehér galambom...

Fáradt vagyok. Mérges és buszus. Valami ránehezül a lelkemre, nyomja, tépi, ki noz. Mégis olyan ürességet érzek itt benn.

Fél ember vagyok. Aki ép, egészséges tenné a lelkemet, aki összhangot simitana vad lelkem dissonás viharába: néma az és hideg.

Elnézem ennek a mosolygó asszonynak szende arcát, törékenyen bájos alakját. Szép, elismerem. Hiszen ezekért szerettem meg és megszüntem róla a tömör, tartalmas, gazdagon nehéz és mégis illuziót. Megálmodtam az álmot nagy boldogságunkról.

Most itt vagyok. Fázom. Fáradt vagyok. A lelkem szent tűzben ég. Fáradni, küzdeni akarok az emberiség szebb napjairt.

És az az asszony, kihez lelancolt a sorsom: nem tud fölemelni, ha roskadok. Ő csak szeretni tud. De repülni, fölemelkedni, rögzös utakon bolyongani: fél. Csak mosolyog mindig, ha öröm ér; csak sir ha bánat kinez. Olyan passzív lélek, olyan élettelen bábszerű valami. Ha akarok valamit: mint egy megijedt gyermek, rögtön engedelmessé válik. Kitalálja a gondolatomat is. Mielőtt kimondanám, már teljesítette is. Ő csak asszony tud lenni. Asszonyt ezért meg ezért talál a férfi, ha keres. Azért nem kell megházasodnia, hogy elérje.

(Vége köv.)

# MAGYAR

## állam vasutak

### menetrendje

1905. október hó 1-től.

Debrecenből indul		óra	perc	
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	46	
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel	8	57	
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	8	30	
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	25	
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—	
Csak Szatmár (gyorsvonat) —	d. u.	6	55	
Csak Szatmár (gyorsvonat) —	este	8	24	
Szatmár—M.-Sziget f. (gyorsv.) —	d. u.	12	11	
Miskolc—Kassa felé — — —	reggel	8	51	
Miskolc—Kassa felé — — —	este	7	17	
Szerencs—S.-A.-Ujhely Kassa f	d. u.	4	36	
	m. á. vasutól	reggel	5	35
	vásártérről —	reggel	5	44
	m. á. vasutól	d. e.	8	09
H.-Böszörmény	vásártérről —	d. e.	8	16
B.-Sz.-Mihály	m. á. vasutól	d. u.	11	11
felé	vásártérről —	d. u.	11	20
	m. á. vasutól	d. u.	4	41
	vásártérről —	d. u.	4	54
	m. á. vasutól	este	7	—
	vásártérről —	este	7	07
F.-Abony felé m. á. vasutól	reggel	4	35	
F.-Abony felé vásártérről —	reggel	4	56	
O.-Köcs—Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4	56	
O.-Köcs—Polgár felé vásártérről	d. u.	5	16	
Derecske—N.-Léta felé — —	reggel	9	35	
Derecske—N.-Léta felé — —	d. u.	4	51	
<b>Szestre érkezik:</b>				
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50	
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40	
Az este 10 ó. 31.-kor ind. sz. v.	reggel	5	45	
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35	
<b>Budapestről Debrecenbe indul:</b>				
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7	25	
A d. u. 8 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9	—	
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2	35	
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	—	
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9	15	
<b>Debrecenbe érkezik:</b>				
Budapest felé (személyvonat)	d. u.	8	29	
Budapest—Nagyvárad f. gyors	este	6	40	
Budapest—Nagyvárad felé —	éjjel	2	24	
Budapest—Nagyvárad felé —	d. u.	8	29	
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	46	
Csak Szatmár felé — — —	reggel	8	57	
Szatmár—M.-Szegedről — —	d. e.	4	31	
Csak M.-Szigetről (gyorsvonat) —	d. u.	10	11	
Csak M.-Szigetről — — —	este	6	43	
Szatmár felé — — —	este	8	04	
Kassa—Miskolc felé — — —	d. e.	8	19	
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs	este	11	31	
	vásártérről —	reggel	7	33
B.-Sz.-Mihály	mávasúthoz	d. e.	7	40
H.-Böszörmény	vásártérről —	este	6	22
felé	mávasúthoz	este	6	28
	vásártérről —	d. u.	3	29
	mávasúthoz	d. u.	3	35
F.-Abony felé vásártérről —	d. u.	7	44	
F.-Abony felé m. á. vasúthoz	d. u.	7	54	
O.-Köcs—Polgár felé vás. tér.	reggel	5	25	
O.-Köcs—Polgár felé máv.-hoz	reggel	5	35	
Derecske—Nagy-Léta felé —	reggel	7	15	
Derecske—Nagy-Léta felé —	d. u.	8	18	

Te

sohasem találsz hathatósabb és jobb bőrápoló szert mitesszerek, hőségkiütések elmulasztására és kellemes arc szín elérésére, mint a

**Bergmann-féle lilliomtejszappan**

(védjegy: két hegymászó.)

**Bergmann és Társa Teschen a**

Kapható darabonként 80 filléért:

**Grósz Nagy Ferenc**  
gyógyszertárban.

**5 korona és több napikereset.**



**Házimunka-kötőgép-társaság.**

Kerestetnek minkét nembeli egyének gépjűkön való kötésre, Egyszerű és gyors munka egész éven, otthon végezhető. Nem kell előkészítés. Távoltság nem határoz. a munkát mi adjuk el.

**Házimunka-kötőgép-társaság**

**Thos H. Whittick és Tsa.**

Budapest, IV. Havas-utca 3-25 sz.

Prága, Petersplatz 7-25.

109 x -13

**Dürkopp-varrógépek**

családok használatára, himzésre kitűnően használható.

Ipari célokra a legjobban megfelel.

**Dürkopp és Társa**

Gráz.

Szétküldési raktár: Bécs.

**Megérkeztek**

a tavaszi idény újdonságok:

**Női ruha és costum selymek**

hozzá való legújabb diszek.

**Blaz selymek, Divalos gyapju delinek**

gyönyörű választékban

**Fekete gyászkelemekben**

állandó nagy raktár

jutányos szabott árakhoz

**SZABÓ LAJOS FIAI**

108-x -28

DEBRECEN

2

vászon, divat és szőnyegáruháza.

Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk.

**Meggyőződhet**

áruink versenyképességéről, mert kötésszerűleg megvettük.

**legnagyobb vászonszövőgyárak**

egyikétől 10000 vég 30 rőfös legkitűnőbb minőségű vásznat, tehát szállíthatunk minden magántogyasztónak és viszontelárúsítónak

legelsőrendű rumburgit . . . . . 84 cmtr széles 5 frt 70 krjával  
legfinomabb battisztvásznat . . . . . 84 " " 6 " 10 "

eszerint legalább 30 százalékkal olcsóbban mint bárki más, utánvét vagy a pénz előleges beküldése mellett.

== Meg nem felelő áruért a pénz visszaadatik. ==

Senki el ne mulassza e soha vissza nem térő kedvező alkalmat!

**MELLER L. Egyed.**

**Hungária Vászonáruház**

Budapest V. Váci-körut 26.

**Mindenki, a ki bágyadlan és rosszul érzi magát**

ideges és akarat képtelen, Sanatogen által új életkedvet és életerőt kap. Több mint 3000 tanár és orvos kitűnő hatását elismerte. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. Ismeretést ingyen és bérmentve küld Bauer & Co., Berlin S. W. 48 és a vezérképviselő

**C. BRADY, WIEN I.**

136-4-

**Kolozsvártól két óra távol**

fekvő község mellett a belsőségekből kiindulva egy tagban levő jó kényelmesen gazdálkodható birtok eladó. Lakóház, negyven drb. marhára kőistálló stb. 15 hold szép belsőség egy része termő gyümölcsösrel. 135 hold kitűnő szántó kaszáló, részben sikk, részben lankásan emelkedő terület déli fekvésű 120 hold erdő és kitűnő legelő. A birtok felszerelés nélkül bár mikor át vehető, ára harmincezer forint, ennek fele átvételkor fizetendő fele a birtokra kebelezve maradhat. Főut vezet végig a birtokban.

186-4-

**Cim a kiadóhivatalban tudható meg.**

Járassa és olvassa a

**„Biztosítási és Közgazdasági Lapokat“**

minden szakember

E lap kilenc évi fennállása alatt fényesen beigazolta szükséges és nélkülözhetlen voltát és méltán rászolgált arra a hatalmas pártfogásra, melyben az igazgatóságok részesítették és hivatalból is ajánlották.

A lapot egy szerkesztőbizottság vezeti, amely bizottságban minden társulattól részt vesz egy-egy szakember s így a lap — az osztrák-magyar monarchia összes lapjai között — a legjobban értesült szakújság.

Pontosan beszámol a biztosító-intézetek működéséről, közli a kinevezéseket előléptetéseket, fontosabb biztosítási pereket, híreket, belföldi eseményeket. „Külföld“ rovatában beszámol az idegen országokban történetekről. A lap mindig friss, mindig változatos és hasznos, mert aki állást és tisztviselőt keres, leghamarább e lapnál érhet célt.

Előfizetési ára egész évre 5 frt. negyedévre 1 frt. 50 kr.

Kérjen mutatványszámát a kiadóhivaltól,

**Budapest, VII., Vörösmarty-utca 14,**

A lap Bécsben német nyelven is megjelenik!

Biztosítással foglalkozóknak nélkülözhetlen!

Kartársak támogassák e lapot!

## APRÓ HIRDETÉSEK.

Dija 10 szóig 30 fillér, minden további szó 3 fillér vastagabb betűkkel nyomtatott szó 6 fillér.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

**A „DEBRECZEN” szerkesztőségének és kiadóhivatalának**  
Telefon száma  
**412.**

### Levelézés.

#### Szeretnék

megismerkedni egy ideális lelkű, szegény, de szép leánnyal, ki ha egymással rokonszenveznének boldoggá tennék Leveleket „Tiszta jellem” jeligére a kiadóba kérek.

#### Tündér Ilona!

Levelet vegye át a kiadóhivatalban.

#### „Erzsike”

Annyira undorodom a „Debreceni Reggeli Újságtól”, hogy abba még apró hirdetést sem adok fel. Legyen szives vegye át a „Debrecen” kiadóhivatalban levelet. Szives elnézését kérem.

#### „Tiszta jellem”

levele van a kiadóhivatalban.

### Eladás.

#### Matt ágy

teljesen új állapotban nagyon olcsón eladó. Kétszobás u. 17. szám alatt.

### Közönséges

csomag posta könyv felírásban kapható a kiadóhivatalban. Csapó u. 10 sz.

### Sestakertben

a nagyerdei járásban modern, kényelmes villa, fenyves parkkal, gáz bevezetéssel, jövizű kúttal, 1400 négyszög öljő karban levő termő szőlővel eladó. Értekezhetni Piac utca 44 sz. ügyvédi irodában 183-x22.

### Óriási haszonnal

kecsgetető szabadalmazott találmány megvételeére esetleg forgalomba hozatalára vállalkozó kerestetik. Cím a kiadóhivatalban.

### Kiadó bolt

helyiség lakással Csapó-u. 28 szám. Értekezhetni ugyanott és Piac u. 44 szám alatt.

### Posta könyv

ajánlott levelekhez felírásban kapható a kiadóhivatalban Csapó u. 10 sz.

### Jámor Zsigmond

kárpitos szalagarnitúra behuzást, déványokat, matracokat, javításokat. Új megrendeléseket jutányosan vállal. Csapó-u. 23. sz. 208-1-

## Friedberg-féle

akadémia Frankfurt a. M. Politechnikai intézet gépészek, építész- és gépész mérnökök ugyiszintén építészek számára. 123-x 2

## Dr. Politzer Sanatóriuma

és vízgyógyintézeete,

**Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 7. sz.**

Egész éven át nyitva.

Vízgyógyászok. Villanygyógyászat, szénsavas-, törpefenyő és ásványfürdők, forróvíz kezelés, Vibrációs masszázs, hisztériás és soványító gyógyászat. Inhalatók. **Javallatok:** Idegesség minden neme szív, tüdőbaj. Edző eljárások. Izom és izom csúszal forró lékezeléssel hámulatos gyógyeredmények. — Kitűnő ellátás, szép betegszobák, penzió (lakás és ellátás) naponta 5 és 7 korona. Állandó orvosi felügyelet. Felvilágosítással szivesen szolgál.

**Dr. POLITZER JAKAB,** az intézet tulajdonosa és vezetője.

# Legelő.

Szatmár sz. kir. várostól bérelt **1160 hold** kitűnő legelőnkől még **100—200 holdat** olcsón bérbeadunk és marháink közzé nyaralásá egyes darabokat elfogadunk.

A legelő Szatmár város határában, ország út mellett fekszik, villamos vonat megálló helylyel bir és kutakkal el van látva.

## Neuschloss Testvérek

Szatmár. 205-5-2.

## Női varroda tulajdonos nőihez szólók!

**Rendkívül sok csipkét, betétet, selyem tress-zsinórokat, aplicatiókat, Lonisin, Rádium, Cristalin, selymeket, gonfirozott cseppfodrot és mindennemű hozzávaló cikkeket kaptam.**

Nálam az árak olcsóbbak mint bárhol. — Női ruhaszövetekért mindenkit hozzám utasítsanak.

**A cég felírásra kérem figyelni!**

**Löwy F. cég, Löwy F. cég, Löwy F. cég, Löwy F. cég.**

**Fő üzlet:**

Piac-u. 24 szám, Kistemplommal szemben.  
Fehérló szálloda mellett.

**Fiók üzlet:**

Maradék Áruház, Piac-utca 19 szám.  
Bika szálloda mellett. 111-x-14